

STAATSBLAG VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

458 **BESLUIT** van 18 november 1964, houdende aanvulling van het Instellingsbesluit Bedrijfschap Vleeswarenindustrie met enige onderwerpen van verordenende bevoegdheid.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van de Staatssecretarissen van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Economische Zaken en van Onze Minister van Landbouw en Visserij, van 24 augustus 1964, nr. 50.996, Hoofdafdeling Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie en Ondernemingsraden;

Overwegende, dat het wenselijk is gebleken overeenkomstig het door de Sociaal-Economische Raad op 28 februari 1964 uitgebrachte advies, het Instellingsbesluit Bedrijfschap Vleeswarenindustrie aan te vullen met enige onderwerpen van verordenende bevoegdheid;

Gelet op de Wet op de Bedrijfsorganisatie¹⁾;

De Raad van State gehoord (advies van 7 oktober 1964, nr. 35);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Staatssecretarissen en van Onze voornoemde Minister van 5 november 1964, nr. 50.996, Hoofdafdeling Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie en Ondernemingsraden;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

In artikel 3 van het Instellingsbesluit Bedrijfschap Vleeswarenindustrie wordt aan het slot van onderdeel *d* de punt ver-

¹⁾ *Stb.* 1950, K 22, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 december 1961 (*Stb.* 454).

vangen door een puntkomma en worden na dat onderdeel twee nieuwe onderdelen ingevoegd, luidende:

„e. de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon;

f. de technische inrichting van ondernemingen, voor zover de regeling van dit onderwerp verband houdt met de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon.”.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag, twee maanden na die van de uitgifte van het *Staatsblad* waarin het wordt geplaatst.

Onze Ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid, van Economische Zaken en van Landbouw en Visserij zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Soestdijk, 18 november 1964.

JULIANA.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

J. F. G. M. DE MEIJER.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

J. A. BAKKER.

De Minister van Landbouw en Visserij,

B. W. BIESHEUVEL.

Uitgegeven de tiende december 1964.

De Minister van Justitie,
Y. SCHOLTEN.

NOTA VAN TOELICHTING

Bij schrijven van 19 juli 1962 hebben de organisaties van ondernemers en van werknemers die gerechtigd zijn de bestuursleden van het bedrijfschap voor de vleeswarenindustrie te benoemen, aan de Sociaal-Economische Raad verzocht te bevorderen, dat aan genoemd bedrijfschap de bevoegdheid wordt toegekend, verordeningen vast te stellen in het belang van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon, alsmede, in verband daarmee, inzake de technische inrichting van ondernemingen. De raad heeft naar aanleiding van dit schrijven op 28 februari 1964 uit eigen beweging aan de ondergetekenden een advies uitgebracht, waarin wordt voorgesteld de toekenning van de gevraagde bevoegdheden te bevorderen.

De ondergetekenden hebben tegen de toekenning van de gevraagde bevoegdheden geen bezwaar en stellen voor, het instellingsbesluit van het betrokken bedrijfschap aan te vullen in de door de raad aangegeven zin. Aangezien het advies van de raad, naar daaruit blijkt, is uitgebracht in overeenstemming met een naar het oordeel van de raad voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers en werknemers, en voorts met redenen is omkleed, is voldaan aan de in de artikelen 67, tweede lid, en 93, zesde lid, van de Wet op de Bedrijfsorganisatie neergelegde voor-

waarden voor het toekennen van de gevraagde bevoegdheden bij algemene maatregel van bestuur.

Ten aanzien van de door de raad in zijn advies besproken bezwaren die de centrale landbouworganisaties tegen de gevraagde uitbreiding van de verordenende bevoegdheden van het bedrijfschap hebben ingebracht, delen de ondergetekenden de zienswijze van de raad, dat de hierboven genoemde onderwerpen in beginsel voor regeling door het betrokken horizontale bedrijfslichaam in aanmerking komen. Dit laatste bedrijfslichaam is immers het eerst aangewezen tot het treffen van regelingen op het gebied van de kwaliteit van produkten, althans voorzover deze van de bedrijfsuitoefening in zijn sector afhangt.

De ondergetekenden willen er echter anderzijds met nadruk op wijzen, dat de praktijk uitwijst, dat regelingen betreffende de kwaliteit in veel gevallen een bepaalde invloed op de markt uitoefenen en dus verticale aspecten hebben. In zulke gevallen behoren deze regelingen te worden beoordeeld op hun repercussies voor andere sectoren in de bedrijfskolom, hetgeen ertoe kan leiden, dat niet een bedrijfschap, maar hetzij een produktschap, hetzij de centrale overheid de regeling van de in het geding zijnde materie ter hand neemt. De toekenning van

de gevraagde bevoegdheden aan het bedrijfschap voor de vleeswarenindustrie mag dus niet zo worden opgevat, dat in de toekomst uitsluitend dit bedrijfschap ter zake algemeen verbindende regelen zal stellen. Andere wetgevende organen worden door het overlaten van de bedoelde onderwerpen aan het bedrijfschap niet in hun bevoegdheid beperkt.

Het toekennen van de bedoelde bevoegdheid kan dan ook naar de mening van de ondergetekenden niet impliceren, dat de thans op het terrein van de vleeswaren geldende kwaliteitsregelingen en controle-instellingen automatisch door het bedrijfschap zullen kunnen worden overgenomen. Dit zal reeds daarom niet mogelijk zijn, omdat deze regelingen enerzijds zijn vervat in de Landbouwwet 1929, anderzijds in een verordening van het produktieschap voor Vee en Vlees, dat niet tot intrekking ervan verplicht is. Een grondig onderzoek van de

betrokken materie zal moeten uitwijzen of deze inderdaad zonder schadelijke repercussies voor andere sectoren van de bedrijfskolom in het horizontale vlak geregeld kan worden.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

J. F. G. M. DE MEIJER.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

J. A. BAKKER.

De Minister van Landbouw en Visserij,

B. W. BIESHEUVEL.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD IN ZAKE UITBREIDING VAN DE VERORDENENDE BEVOEGDHEID VAN HET BEDRIJFSCHAP VOOR DE VLEESWARENINDUSTRIE

's-Gravenhage, 28 februari 1964.

Aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

de Staatssecretaris van Economische Zaken, en
de Minister van Landbouw en Visserij.

1. De organisatie van ondernemers en van werknemers die de leden van het bestuur van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie aanwijzen, hebben bij brief van 19 juli 1962 verzocht, te bevorderen dat aan het bedrijfschap verordenende bevoegdheid wordt toegekend ten aanzien van de volgende onderwerpen:

de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon;

de technische inrichting van ondernemingen, voor zover de regeling van dit onderwerp verband houdt met de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon.

Een afschrift van de bovenbedoelde brief is als bijlage achter het advies gevoegd (bijlage I).

Van het ontvangen verzoek is mededeling gedaan in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie van 23 oktober 1962. Van de daarbij aan belanghebbenden geboden mogelijkheid zich met opmerkingen tot de raad te wenden, is gebruik gemaakt door de drie centrale landbouworganisaties. Het door hen ingediende bezwaarschrift is als bijlage II hierachter gevoegd.

Van het voornemen het onderhavige advies uit te brengen is kennis gegeven in de *Nederlandse Staatscourant* van 24 december 1963 en in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie van gelijke datum.

2. De raad is van oordeel dat de genoemde onderwerpen in beginsel voor regeling door het betrokken horizontale bedrijfslichaam in aanmerking komen. In het algemeen kan immers worden gesteld dat een dergelijk bedrijfslichaam, als vertegenwoordiger van de direct betrokken ondernemingen, het meest aangewezen is om regelingen met betrekking tot de kwaliteit van de vervaardigde produkten te treffen en om eisen te stellen aan de technische inrichting van de ondernemingen, welke het mogelijk moeten maken dat het nagestreefde doel in feite ook zal worden bereikt.

Op grond van deze overwegingen is aan een groot aantal bedrijfslichamen reeds verordenende bevoegdheid toegekend ten aanzien van de onderwerpen waarvoor thans ook door het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie zulk een bevoegdheid is gevraagd. Dit betreft met name het Bedrijfschap voor de Visconservenindustrie en een achttal bedrijfschappen voor

takken van agrarische groothandel, nl. op het gebied van pluimvee en wild, eieren, aardappelen, bloembollen, boomkwekerijprodukten, tuinbouwzaden, margarine, spijsvetten en spijsoliën, en vis. Verordenende bevoegdheid uitsluitend met betrekking tot de kwaliteit is voorts verleend aan een drietal bedrijfschappen voor takken van groothandel, te weten voor de sectoren groenten en fruit, vee, en bloemkwekerijprodukten.

De raad deelt dan ook niet de bezwaren welke door de centrale landbouworganisaties zijn aangevoerd tegen het verzoek van de vleeswarenindustrie. Met name onderschrijft de raad niet het bezwaar dat de strekking heeft in het algemeen het treffen van kwaliteitsregelingen aan horizontale bedrijfslichamen te onttrekken. Dit bezwaar luidt aldus, dat toekenning van de onderhavige bevoegdheden aan het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie ongewenst is, omdat de veehouderij belang heeft bij de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon, aangezien deze mede de afzet van vleeswaren en daardoor indirect de afzet van vlees en de prijs van dit produkt beïnvloedt. Deze indirecte samenhang tussen de afzet van vleeswaren en die van vlees is uiteraard aanwezig, maar dit neemt niet weg dat de vleeswarenindustrie zelve een groter direct belang heeft bij het scheppen van zo gunstig mogelijke afzetcondities van de bedoelde produkten, aangezien de bloei van de vleeswarenindustrie daar onmiddellijk bij betrokken is. Het door de landbouworganisaties aangevoerde argument heeft de raad dan ook niet kunnen overtuigen. Men zou, indien de redenering juist was, de zaak ook kunnen omkeren en zeggen dat de vleeswarenindustrie belang heeft bij een goede vleeskwaliteit van vee en dat hij daarom zich mede verantwoordelijk moet achten en medezeggenschap moet claimen in kwesties betreffende dierziektenbestrijding, fokkerij, veevoeding etc. Deze redenering leidt tot de conclusie dat er praktisch geen kwesties bestaan die in het horizontale vlak kunnen worden behandeld en dat het dus een misgreep is geweest van de wetgever om de mogelijkheid te openen dat ook horizontale bedrijfslichamen verordenende bevoegdheid kan worden toegekend, en dat niet alleen op het gebied van de kwaliteit, doch ook op andere terreinen, waarbij andere gedingen uit de bedrijfskolom immers veelal ook een belang hebben. Het moet in het bijzonder bevreemdend worden geacht dat dit argument juist door de centrale landbouworganisaties wordt aangevoerd, die bij de voorbereiding van de instelling van het Landbouwschap bij voortdurend hebben gepleit om aan dit bedrijfslichaam soortgelijke bevoegdheden als de thans in het geding zijnde te verlenen, aan welk verlangen voor een belangrijk deel is tegemoetgekomen.

3. De centrale landbouworganisaties hebben in hun bezwaarschrift ook aangevoerd dat reeds thans regelingen met betrekking tot de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en

bacon bestaan en dat er voorschriften zijn met betrekking tot de technische inrichting van vleeswarenfabrieken, zodat er geen behoefte zou bestaan aan toekenning van verordenende bevoegdheden te dezen aanzien aan het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie.

De raad wijst er echter op dat deze regelingen alle tot stand zijn gekomen voor de instelling van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie en ten dele zelfs voor de inwerkingtreding van de Wet op de Bedrijfsorganisatie. Nu door de instelling van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie een publiekrechtelijk lichaam tot stand is gekomen, dat het eerst aangewezen is tot regeling van de genoemde onderwerpen, meent de raad dat niet met een beroep op reeds bestaande regeling een ontplooiing van de werkzaamheden van dat lichaam mag worden belemmerd. Hij acht het daarentegen redelijk dat, indien een bedrijfslichaam de wens te kennen geeft een bepaalde taak te gaan verrichten en deze wens in overeenstemming is met de Wet op de Bedrijfsorganisatie en met het gevoerde beleid ten aanzien van het toekennen van verordenende bevoegdheid, deze taak aan dat bedrijfslichaam wordt overgedragen, zo nodig door intrekking en herziening van reeds bestaande regelingen. De raad meent dan ook dat de omstandigheid, dat reeds op andere wijze is voorzien in de regeling van de onderwerpen welke het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie ter hand wil nemen, in het onderhavige geval voor toekenning van de verordenende bevoegdheid geen beletsel

vormt. Hij acht het integendeel gewenst dat hiertoe wordt overgegaan, aangezien daardoor tot uitdrukking wordt gebracht dat, waar mogelijk, de ontwikkeling van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie met een verplaatsing van de regelgevende bevoegdheid naar de nieuwe lichamen gepaard dient te gaan, indien deze zulks wensen.

4. Op grond van de hiervoren genoemde redenen geeft de raad in overweging te bevorderen, dat aan het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie de bevoegdheid wordt verleend tot regeling of nadere regeling van de in paragraaf 1 genoemde onderwerpen van verordenende bevoegdheid.

Het onderhavige advies is uitgebracht in overeenstemming met de organisaties van ondernemers en van werknemers welke zijn aangewezen tot het benoemen van bestuursleden van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie. Deze organisaties vormen naar zijn oordeel een voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers en van de betrokken werknemers.

G. M. VERRIJN STUART,

Voorzitter.

HUB. L. JANSEN,

Algemeen Secretaris.

BIJLAGE I

Brief van 19 juli 1962 van de organisaties van ondernemers en van werknemers die de bestuursleden van het bedrijfschap aanwijzen aan de organisatie-commissie van de raad

In het bestuur van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie is enige malen gediscussieerd over de vraag of en op welke wijze het mogelijk is de werkzaamheden van het bedrijfschap uit te breiden, hetzij binnen het kader der huidige autonome bevoegdheden, hetzij na wijziging van het instellingsbesluit.

Het dagelijks bestuur van het bedrijfschap heeft zich vervolgens op dit onderwerp beraden aan de hand van een daaromtrent door de secretaris opgestelde nota.

In de openbare veragdering van 5 juli jl. is daarvan mededeling gedaan, alsmede van het feit, dat de nota ook in de kring der vrije organisaties besproken en aanvaard is.

In deze nota wordt uiteindelijk voorgesteld artikel 3 van het instellingsbesluit van bedoeld bedrijfschap aan te vullen, door toevoeging van twee leden, nl.

e. de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon;

f. de technische inrichting van ondernemingen, voor zover de regeling van dit onderwerp verband houdt met de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon.

Mede namens en met machtiging van de organisaties van ondernemers en werknemers te weten de:

Vereniging van Nederlandse Vleeswaren- en Vleesconservenfabrikanten;

Vereniging ter Bevordering van de Export van Vleeswaren en Vleesconserven;

Vereniging van Nederlandse Baconfabrikanten;

Algemene Bedrijfsbond Voedings- en Genotmiddelen;

Nederlandse Katholieke Bond van Arbeiders(sters) in Voedings- en Genotmiddelenbedrijven „St. Joris”;

Nederlandse Christelijke Beambtenbond;

Nederlandse Katholieke Bond van Administratief, Verkoopend en Verzekeringpersoneel St. Franciscus van Assisië;

Nederlandse Katholieke Bond van Werkmeesters en Ander Toezichhoudend Personeel;

Nederlandse Katholieke Vereniging van Handelsvertegenwoordigers, Handelsagenten en Verzekeringsinspecteurs „St. Christoffel”;

Nederlandse Centrale Bond van Christelijke Werknemers (sters) in de Bedrijven van Voedings- en Genotmiddelen;

verzoeken wij u derhalve te willen bevorderen, dat artikel 3 van het instellingsbesluit op bovenvermelde wijze wordt aangevuld.

De door de organisaties aanvaarde nota voegen wij te uwer oriëntering aan dit verzoek toe.

Nota inzake de vraag, of het wenselijk is te komen tot uitbreiding van de werkzaamheden van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie

Inleiding

In de openbare bestuursvergadering van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie van 5 juli 1961 is op verzoek van een van de werknemers-bestuursleden gesproken over de vraag, of het wenselijk is de werkzaamheden van het bedrijfschap uit te breiden, hetzij binnen het kader der huidige autonome bevoegdheden, hetzij na wijziging van het instellingsbesluit.

Bij de discussie over dit onderwerp bleek, dat met name de bestuursleden, benoemd door de werknemersorganisaties van oordeel waren, dat de huidige werkzaamheden van het bedrijfschap te weinig omvattend zijn, waarbij zelfs even de vraag in het geding kwam, of voortzetting van het bedrijfschap, zonder uitbreiding van zijn taken, wel zin zou hebben. Terecht is er evenwel in verband hiermede op gewezen dat het zeer goed mogelijk is de werkzaamheden van het bedrijfschap te vergroten zonder wijziging van het instellingsbesluit, m.a.w. zonder dat tot uitbreiding van de autonome bevoegdheden van het schap wordt overgegaan. In het bijzonder werd van werknemerszijde

gepleit voor uitbreiding van de werkzaamheden van het bedrijfschap tot vraagstukken, liggend op het economische vlak, ter adstructie van hun wensen hebben zij er bij die gelegenheid op gewezen, dat vertegenwoordigers van dezelfde werknemersorganisaties die bestuursleden van het bedrijfschap benoemen, in het bestuur van het Produktschap voor Vee en Vlees eveneens de vleeswarenindustrie vertegenwoordigen en aldaar groepen worden een oordeel te vellen over aangelegenheden, de vleeswarenindustrie betreffende, zonder dat zij op de hoogte zijn van het standpunt van de ondernemers in die tak van het bedrijf. In het produktschap zijn zij dus wel bij het beoordelen van en het beslissen over economische aangelegenheden — ook wat betreft de vleeswarenindustrie — betrokken, terwijl hun in het bedrijfschap het oordeel over economische zaken onthouden wordt.

Dit argument werd door het gehele bestuur als steekhoudend beoordeeld, weshalve na uitvoerige discussie is besloten, dat het dagelijks bestuur een studie van dit onderwerp zou maken en dat vervolgens, aan de hand van een als resultaat daarvan door de secretaris op te stellen nota, het onderwerp opnieuw zou worden besproken in een later te houden bestuursvergadering.

Het dagelijks bestuur heeft dit onderwerp in een drietal vergaderingen uitvoerig besproken. Bij die gelegenheid werd medegedeeld, dat hierover ook in de kring van de ondernemersorganisaties van gedachten is gewisseld en dat men aldaar niet alleen het voortbestaan van het bedrijfschap als een noodzakelijkheid ziet, doch bovendien bijzonder prijs blijkt te stellen op het behouden en het uitbreiden van het contact met de vertegenwoordigers der werknemersorganisaties, ook op economisch gebied.

Reden van bestaan

De eerste conclusie van het dagelijks bestuur is dan ook, dat er geen twijfel mag rijzen over de reden van bestaan van het bedrijfschap en dat het verheugend moet worden geacht, dat blijkbaar ook van werkgeverszijde de wenselijkheid om tot het bespreken van economische aangelegenheden te komen, wordt gevoeld. Met name de grief van de vertegenwoordigers der vleeswarenindustrie in het bestuur van het produktschap, benoemd door de werknemersorganisaties, dat zij de achtergronden van de vraagstukken, de vleeswarenindustrie betreffende, die in het bestuur van het produktschap ter sprake komen, niet kennen, werd als juist erkend, zodat alleen reeds uit dien hoofde uitbreiding van het contact tussen vertegenwoordigers van werknemers- en ondernemersorganisaties wenselijk zou zijn.

De vraag op welke wijze dit zal dienen te worden geëffectueerd, is evenwel niet eenvoudig, doch het spreekt vanzelf, dat de uitbreiding van dit contract in het kader van het bedrijfschap zal dienen te geschieden.

Uitbreiding der werkzaamheden

In de bestuursvergadering van 5 juli 1961 is er, zoals boven gememoreerd, reeds op gewezen, dat men op tweeërlei wijze kan komen tot de uitbreiding van de werkzaamheden van het bedrijfschap. Dit is in de eerste plaats uiteraard mogelijk door om uitbreiding van de autonome bevoegdheden van het bedrijfschap te verzoeken en in de tweede plaats door, met handhaving van de bestaande autonome bevoegdheden, eenvoudig te besluiten tot uitbreiding van het onderlinge contact. Te veel wordt namelijk bij de beoordeling van de waarde van een schap gekeken naar de opsomming van de autonome bevoegdheden en te weinig beseft men, dat daarnaast de schappen over alle onderwerpen, die zij in behandeling wensen te nemen, mogelijkheden hebben van beraad en advies.

Artikel 71 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie bepaalt namelijk, dat de schappen tot taak hebben een het belang van het Nederlandse volk dienende bedrijfsuitoefening door de ondernemingen, waarvoor zij zijn ingesteld, te bevorderen, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en van de daarbij betrokken personen te behartigen.

De wijze, waarop de schappen de hier omschreven taak menen te moeten behartigen, is in geen enkel ander opzicht beperkt dan voortvloeit uit de taakomschrijving zelf. De enige beperkingen zijn dus, dat het bestuur van het schap bij zijn werkzaamheden enerzijds het belang van het Nederlandse volk en anderzijds het gemeenschappelijk belang van de bedoelde ondernemingen en van de daarbij betrokken personen voor ogen dient te houden.

Autonome taken

Op grond van het bepaalde in artikel 93 van de wet worden aan de schappen autonome verordenende bevoegdheden toegekend. De opsomming dier bevoegdheden is echter in het kader van deze taakomschrijving slechts van secundair belang. Dit geldt in het bijzonder voor de bedrijfschappen, omdat de ervaring heeft geleerd, dat het regelen bij verordening meer op de weg ligt van verticale dan van horizontale organisaties. Dat vindt zijn verklaring mede in het feit, dat er op economisch gebied weinig onderwerpen te vinden zijn, die een zuiver horizontaal karakter hebben, m.a.w., dat er weinig onderwerpen op economisch gebied zijn aan te wijzen, welke regeling niet zijn repercussies zou hebben op andere delen van de bedrijfskolom. Indien een bedrijfschap bepaalde economische onderwerpen bij verordening wil regelen, is het gevaar zeer groot, dat andere delen van de bedrijfskolom zich door deze regeling in hun belangen mogelijkwerwijs geschaad zouden achten en dat zij uit dien hoofde bij de regeling van het betrokken onderwerp willen meebeslissen.

In een aantal instellingsbesluiten is aan deze wens tegemoetgekomen door ten aanzien van bepaalde onderwerpen voorafgaand overleg in een commissie van belanghebbenden voor te schrijven, zodat op deze wijze weer een zekere verticaliteit wordt verkregen. De praktijk heeft evenwel geleerd, dat het werken met dergelijke commissies uitermate stroef werkt. Het is daarom eenvoudiger de regeling bij verordening van deze onderwerpen met een in wezen verticaal karakter over te laten aan de verticale lichamen, aan de produktschappen derhalve, waar deze bestaan; eenvoudig is uiteraard echter niet de enige norm.

In het aangehaalde artikel 93 van de wet wordt een opsomming gegeven van de onderwerpen, die bij de instellingsbesluiten aan de schappen ter regeling of nadere regeling kunnen worden overgelaten. Aan de hand van deze opsomming en mede naar aanleiding van een vergelijking met de instellingsbesluiten van andere bedrijfschappen, heeft het dagelijks bestuur zich beraden over de vraag met welke onderwerpen de opsomming in artikel 3 van het instellingsbesluit van het Bedrijfschap voor de Vleeswarenindustrie zou kunnen worden uitgebreid. Het stelt daarbij voorop, dat het tegen een dergelijke uitbreiding geen enkel principieel bezwaar heeft, doch het ziet daartoe — op enkele uitzonderingen na — de mogelijkheid noch de wenselijkheid. Daar uitbreiding van artikel 3 van het instellingsbesluit met een aantal onderwerpen, waarvan de waarschijnlijkheid, dat ooit een regeling bij verordening van het bedrijfschap tot stand zal komen, uitermate gering is, komt men geenszins tot het gewenste doel van uitbreiding van de werkzaamheden. Voorts meent het dagelijks bestuur, dat het in het belang van de bedrijfstak en van alle daarbij betrokkenen is, dat dublures van of tegenstellingen met het Produktschap voor Vee en Vlees moeten worden vermeden.

De conclusie, waartoe deze studie het dagelijks bestuur heeft geleid, kan dan ook geen andere zijn dan dat er, althans op dit moment, slechts in enkele gevallen aanleiding toe is de autonome verordenende bevoegdheid van het bedrijfschap uit te breiden. Deze, door het dagelijks bestuur mogelijk en wenselijk geachte, uitbreidingen betreffen de kwaliteitscontrole bij export. Immers, bij de vervaardiging en de afzet van te exporteren produkten is in Nederland in feite slechts één schakel van de bedrijfskolom betrokken (wanneer wij in dit verband de voortbrenging van de grondstof buiten beschouwing laten). Hier hebben wij dus te doen met een in wezen horizontale aangelegenheid. Men ziet dan ook, dat in de instellingsbesluiten

van tal van bedrijfschappen als autonome taken worden genoemd de bevordering van de kwaliteit van de betrokken produkten, alsmede de technische inrichting van ondernemingen, voor zover de regeling van dit onderwerp verband houdt met de bevordering van de kwaliteit hunner produkten.

Op het terrein van ons bedrijfschap bestaan twee kwaliteitscontrole-instellingen, t.w. de Stichting Vleeswaren Kwaliteitscontrole-Bureau en de Vereniging Nederlandse Baconcontrole. Eerstgenoemde instelling berust thans op een verordening van het Produktschap voor Vee en Vlees doch dateert nog uit de tijd voor de inwerkingtreding van de Wet op de Bedrijfsorganisatie. De kwaliteitscontrole op vleeswaren is in 1951 ingesteld bij verordening van het toenmalig Bedrijfschap voor Vee en Vlees.

Naar de mening van het dagelijks bestuur bestaat er alle aanleiding toe deze taak van het produktschap over te nemen en de Stichting Vleeswaren Kwaliteitscontrole-Bureau te baseren op een verordening van ons bedrijfschap.

Ditzelfde geldt voor de Vereniging Nederlandse Baconcontrole. Daar ligt de juridische situatie echter geheel anders. Zij is thans nog gebaseerd op de Landbouwwitvoerwet 1929, doch de regering is voornemens haar eerlang te grondvesten op de Landbouwwitvoerwet 1938.

Over dit onderwerp vindt een gedachtenwisseling plaats tussen alle daarbij betrokken instanties, in het kader waarvan op de mogelijkheid is gewezen deze controle over te laten aan een bedrijfslichaam, hetzij als autonome taak, hetzij in ruim medebewind. Deze discussies zijn nog geenszins afgesloten. In geval evenwel de principiële gedachtenwisseling tot de conclusie leidt dat het wenselijk is de baconcontrole te baseren op een verordening van een bedrijfslichaam, is het dagelijks bestuur — gegeven het feit, dat de controle op de kwaliteit van te exporteren produkten een horizontale aangelegenheid is — van mening, dat het als dan wenselijk zal zijn ook de baconcontrole te baseren op een autonome verordening van ons bedrijfschap. Valt evenwel de keus uiteindelijk op een regeling op basis van de Landbouwwitvoerwet 1938 met medebewind van een bedrijfslichaam, dan zal het wederom ons bedrijfschap moeten zijn, dat met dit medebewind wordt belast.

Deswege stelt het dagelijks bestuur voor aan de vrije organisaties van ondernemers en van werknemers, betrokken bij ons bedrijfschap, te verzoeken te willen bevorderen, dat aan de autonome taken van ons bedrijfschap worden toegevoegd:

- a) de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon, alsmede
- b) de technische inrichting van ondernemingen, voor zover de regeling van dit onderwerp verband houdt met de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon.

Sociale taken

Tot uitbreiding van de sociale autonome taken van ons bedrijfschap ziet het dagelijks bestuur vooralsnog geen aanleiding. Op dat gebied heeft ons bedrijfschap de navolgende bevoegdheden:

- a) de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden;
- b) de vakopleiding.

Van de bevoegdheid, bedoeld sub *a*, heeft ons bedrijfschap nog geen gebruik gemaakt, omdat vooralsnog de voorkeur wordt gegeven aan het handhaven van het instituut der collectieve arbeidsovereenkomst. Hier moet dus de ontwikkeling, ook die op het gebied der wetgeving, worden afgewacht. Daarentegen heeft ons bedrijfschap zich intensief bewogen op het gebied van de bevoegdheid, bedoeld sub *b*. Eveneens heeft ons bedrijfschap zich steeds actief bewogen op het gebied van de uitvoering van de Wet op de Ondernemingsraden.

Andere sociale taken, waarvoor autonome verordenende bevoegdheid nodig zou zijn, zijn naar de mening van het dagelijks bestuur op het ogenblik niet aan te wijzen. In dit verband moge worden herinnerd aan het feit, dat in de vleeswarenindustrie ook een bedrijfspensioenfonds bestaat, waaraan de deelneming algemeen verplicht is gesteld door de centrale overheid op

grond van de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds. Uit dien hoofde bestaat er derhalve naar de mening van het dagelijks bestuur geen aanleiding toe te bevorderen, dat ons bedrijfschap zich op dit gebied zou gaan begeven.

Advies en beraad

Uitbreiding van de werkzaamheden van het bedrijfschap zal dus in het bijzonder dienen te geschieden door uitbreiding van het onderlinge contact door meer en vaker gebruik te maken van de mogelijkheden van advies en beraad. Daarbij dient met name vaker te worden gebruik gemaakt van de bevoegdheid tot het eigener beweging uitbrengen van advies, van ongevraagd advies derhalve. Dat betekent dus, dat het bestuur van het bedrijfschap, telkens wanneer het meent, dat er aanleiding bestaat tot het treffen van bepaalde maatregelen, die niet tot de eigen verordenende bevoegdheid van het bedrijfschap behoren, zich zal dienen te wenden tot de competente instantie, ten einde het nemen dezer maatregelen te bepleiten. Dit zal speciaal de aangewezen weg zijn in gevallen, die een uitgesproken verticaal karakter dragen en waarin derhalve veelal het produktschap de competente instantie zal zijn; evenwel mag niet worden vergeten dat de Wet op de Bedrijfsorganisatie nog andere vormen van verticaal overleg kent, namelijk de samenwerkingslichamen bedoeld in artikel 109 en volgende.

Te denken ware hierbij aan de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren op de binnenlandse markt, een vraagstuk, waarbij behalve de vleeswarenfabrieken ook de slagers en de levensmiddelenzaken betrokken zijn. Een soortgelijk vraagstuk is de aanduiding van vleeswaren met de juiste benaming. Hier is een ontwikkeling aan de gang, die velen met zorg vervult; uit het bovenstaande blijkt, dat het bedrijfschap hier zeker geen lijdelijke en afwachtende houding behoeft in te nemen, doch integendeel initiatieven zal kunnen ontwikkelen door het uitbrengen van ongevraagde adviezen.

Ondanks het feit, dat produktschap en bedrijfschap gescheiden lichamen zijn, zonder enige hiërarchische band, met ieder een eigen taak, zal het toch vaak wenselijk en nodig zijn, dat onderwerpen, die tot de competentie van het produktschap behoren, besproken worden in het bestuur van het bedrijfschap. Dat geldt in de eerste plaats dus voor de gevallen, waarin de wens bestaat om te komen tot het uitbrengen van ongevraagd advies aan het produktschap, in de tweede plaats voor de gevallen, waarin het produktschap advies aan het bedrijfschap heeft gevraagd en in de derde plaats voor die gevallen, waarin uit anderen hoofde het verlangen bestaat om ten aanzien van een bepaald, in het produktschap aan de orde zijnd vraagstuk onderling overleg te plegen.

Een moeilijkheid in dit verband is echter het feit, dat de vertegenwoordigers van werknemers- en van ondernemingsorganisaties naast hun eigen werkzaamheden, over het algemeen vele functies hebben zowel in de vrije organisaties als in de besturen van de schappen. Uitbreiding van het overleg in deze opzichten in de kring van het bedrijfschap betekent ongetwijfeld uitbreiding van het aantal vergaderingen, hetgeen veelal als een ernstig bezwaar wordt gevoeld.

In dit verband moge ook worden herinnerd aan de wens, die van overheidszijde herhaaldelijk naar voren is gebracht, namelijk dat de schappen zoveel mogelijk in het openbaar vergaderen. Het bespreken van onderwerpen, die aan de orde zullen komen in het bestuur van het produktschap, in een openbare vergadering van het bedrijfschap ter bepaling van een eigen standpunt van de vleeswarenindustrie, zou tot ernstige bezwaren aanleiding kunnen geven. Immers, het staat het bestuur van het bedrijfschap vrij zich te beraden over ieder vraagstuk, dat ter tafel wordt gebracht, ook als dit een zaak is, die in een ander schap, in casu het produktschap, aan de orde is gesteld. Het bestuur van het bedrijfschap kan zich daar vrijelijk een oordeel over vormen, doch het besluit, dat ter zake genomen wordt, ook al is het unaniem, kan nooit een bestuurslid van het produktschap binden, want overeenkomstig het bepaalde in artikel 89, 1e lid, juncto artikel 22 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie stemmen, de bestuursleden van schappen zon-

der last of ruggespraak. Indien evenwel eenzelfde persoon bestuurslid is zowel van het produktschap als van het bedrijf-schap, zou hij, in een geval als het hierbedoelde, zich door het uitspreken van zijn mening in een openbare vergadering van het bedrijf-schap, min of meer vastleggen voor de komende besprekingen in het bestuur van het produktschap. Dit nu enerzijds het totstandkomen van een gemeenschappelijk standpunt — dat immers altijd min of meer het karakter draagt van een compromis — bemoeilijken en anderzijds vooruitlopen op de discussies in het bestuur van het produktschap, waar ieder bestuurslid vrij moet zijn om zijn oordeel te kunnen vormen aan de hand van de aldaar naar voren gebrachte argumenten en tegenargumenten.

Deze bezwaren gelden evenzeer wanneer het betreft punten, die al in het produktschap ter tafel zijn, als in gevallen, dat het bedrijf-schap voornemens is eigener beweging advies aan het produktschap uit te brengen. Dit kan echter worden voorkomen door deze onderwerpen als regel in een besloten vergadering te bespreken.

Het dagelijks bestuur meent dan ook, dat, ongeacht de boven geschetste moeilijkheden, tot uitbreiding van het overleg in het kader van het bestuur van ons bedrijf-schap moet worden besloten. Hiertoe zullen, meer dan tot dusverre geschiedde, gevraagde adviezen in bestuursvergaderingen moeten worden behandeld, bij voorkeur na voorbereiding van het te behandelen onderwerp door een speciaal daarvoor in te stellen commissie van preadvies. Behalve de gevraagde adviezen zal, zoals boven uiteengezet, het bestuur vaker dan tot dusverre het geval was, moeten overgaan tot het uitbrengen van advies uit eigen beweging. In dit verband ware er bij het produktschap op aan te dringen om, in geval het een advies behoeft, naast de mening van de vrije organisaties, die van het bedrijf-schap in te winnen.

Samenvatting

Het bovenstaande samenvattend, komt het dagelijks bestuur tot de navolgende conclusies:

1e. het Bedrijf-schap voor de Vleeswarenindustrie heeft reden van bestaan; het is wenselijk en noodzakelijk het te handhaven;

2e. bedrijf-schappen hebben naast en los van de autonome bevoegdheden op alle terreinen van dat deel van het bedrijfsleven, waarvoor zij zijn ingesteld, bevoegdheden van advies en beraad. Zij kunnen ook ongevraagd advies uitbrengen. De adviserende bevoegdheid van het bedrijf-schap wordt in geen enkel opzicht beperkt door de opsomming van zijn autonome verordenende bevoegdheden;

3e. een regelmatig beraad in het kader van het bedrijf-schap over economische aangelegenheden is wenselijk;

4e. de adviserende taak van het bedrijf-schap moet worden uitgebreid, enerzijds door de behandeling van gevraagde adviezen meer dan tot dusverre in een vergadering van het bestuur te doen plaatsvinden en anderzijds door vaker gebruik te maken van het recht om eigener beweging advies uit te brengen;

5e. er is in principe geen enkel bezwaar tegen uitbreiding van de autonome bevoegdheden van het bedrijf-schap.

Er is evenwel vooralsnog geen aanleiding om tot een belangrijke uitbreiding dier bevoegdheden te geraken. Aan de vrije organisaties van ondernemers en werknemers, die de instelling van het bedrijf-schap hebben verzocht, dient evenwel te worden gevraagd te willen bevorderen, dat het instellingsbesluit wordt gewijzigd in dier voege, dat aan artikel 3 zullen worden toegevoegd de navolgende onderwerpen:

e. de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon;

f. de technische inrichting van ondernemingen, voor zover de regeling van dit onderwerp verband houdt met de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon.

Utrecht, 20 december 1961.

Behandeld en goedgekeurd in de besloten bestuursvergadering van het bedrijf-schap, gehouden te Utrecht op 31 januari 1962.

C. H. MEYER, *secretaris*.

BIJLAGE II

Brief van 10 december 1962 van de drie Centrale Landbouworganisaties aan de Organisatie-Commissie van de Raad

Blijkens het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie no. 42 heeft het Bedrijf-schap voor de Vleeswarenindustrie verzocht het Instellingsbesluit te wijzigen zódanig dat het Bedrijf-schap de bevoegdheid krijgt bij verordening regelen te stellen op het gebied van de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon benevens de technische inrichting van de ondernemingen, voor zover de regeling van dit onderwerp verband houdt met de bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon.

De 3 Centrale Landbouw Organisaties, de K.N.B.T.B., het K.N.L.C. en de N.C.B.T.B., danken u voor de mogelijkheid hun geboden, om, ook na 1 december, hun opmerkingen aan u over te leggen, waartoe zij door omstandigheden, niet eerder in de gelegenheid waren.

De bevordering van de kwaliteit van vleeswaren, vleesconserven en bacon is een aangelegenheid die uiteraard bij onze organisaties, zijnde de vertegenwoordigers der vleesproducenten, de grootst mogelijke belangstelling ontmoet. Met het tot hogere waarde brengen van het geproduceerde vlees is een wezenlijk belang voor de producent gemoeid. Vlees behoort niet tot de produkten waarvoor prijsgaranties van de overheid gelden. Dit benadrukt temeer de mede-verantwoordelijkheid van de producent voor een optimale afzet van vlees en vleesprodukten, waarbij de kwaliteit een zeer belangrijke rol speelt.

In vele privaatrechtelijke organisaties beijveren de vleesproducenten zich om door verbetering van de fokkerij en de veevoeding de kwaliteit van het produkt op te voeren.

De producenten hebben groot belang bij de afzet van vleeswaren, vleesconserven en bacon. Dit blijkt ook uit het Jaarverslag 1961 van het Produktschap voor Vee en Vlees: ongeveer 50 % van de waarde van het uitgevoerde vlees, nl. f 286 miljoen bestond uit vleeswaren en -conserven.

De Centrale Landbouw Organisaties wijzen leden aan in het bestuur van het Produktschap voor Vee en Vlees, deze kunnen daar op het marktordenend beleid van dit Produktschap invloed uitoefenen; hiertoe behoort mede de kwaliteitscontrole bij export van vleeswaren op grond van de kwaliteitscontrole Verordening Export Vleeswaren 1958; het bestuur van het Produktschap stelt de kwaliteitseisen vast van de vleeswaren welke voor export bestemd zijn.

De 3 Centrale Landbouw Organisaties hebben er ernstig bezwaar tegen dat genoemde kwaliteitscontrole aan hun invloed onttrokken zou worden. Een wijziging in vorenvermelde zin van het Instellingsbesluit van het Bedrijf-schap voor de Vleeswarenindustrie achten zij daarom ten eenmale onjuist.

Ten aanzien van de technische inrichting van de vleeswarenfabrieken zij opgemerkt dat deze reeds geheel geregeld is in het

K.B. van 25 mei 1955 ter uitvoering van artikel 74 van de Veewet.

Met betrekking tot de voorgestelde wijziging van het Instellingsbesluit betreffende het produkt bacon diene het volgende:

De vaststelling van de kwaliteitseisen en de eisen ten aanzien van de technische inrichting der ondernemingen geschiedt op basis van de Landbouwuitvoerwet 1929. De minister van Landbouw en Visserij stelt genoemde eisen vast en draagt de Stichting Ned. Baconcontrole op de controle uit te oefenen.

Genoemde minister heeft aan het bestuur van het Produktschap voor Vee en Vlees advies gevraagd over de wenselijkheid van het overbrengen van het produkt bacon uit de Landbouwuitvoerwet 1929 naar de Landbouwuitvoerwet 1938; dit verzoek werd gedaan in de vorm van een adviesaanvraag over een ontwerp van een nieuw Landbouwuitvoerbesluit, een ontwerp voor een nieuw Uitvoercontrole Besluit en een ontwerp voor nieuwe statuten van de Stichting Nederlandse Bacon Controle.

Per 27 oktober 1961 hebben de 3 Centrale Landbouw Orga-

nisaties hierover advies uitgebracht aan het bestuur van het Produktschap voor Vee en Vlees.

Dit advies van de 3 C.L.O.'s luidde, dat er geen aanleiding bestaat om wijziging te brengen in de thans aan de Centrale Overheid toekomende bevoegdheden.

De minister van Landbouw heeft zijn standpunt nog niet bepaald. De 3 C.L.O.'s hebben dan ook ernstig bezwaar tegen de gevraagde wijzigingen van het Instellingsbesluit en in dit stadium in het bijzonder.

Dit bezwaar richt zich zowel tegen het deel voor zover dit de kwaliteitscontrole betreft als tegen de vaststelling van de technische inrichting der baconslachterijen. Immers de kwaliteitscontrole wordt in overwegende mate gerealiseerd door een sluitend geheel van eisen ten aanzien van de technische inrichting der bedrijven.

Vertrouwende dat voornoemde opmerkingen in ernstige overweging genomen zullen worden verblijft met de meeste hoogachting,

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible section header]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible section header]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

461